

PASARETI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2018. július 8.
(vasárnap)**

Horváth Géza

SZERETETBŐL FAKADÓ ENGEDELMESSÉG

Énekek: 119,1; 425; 206,11; 467

Lekció: 3Móz 22,31-33

Alapige: 1Jn 5,2-3

Imádkozzunk!

Édesatyánk, megvalljuk, hogy olyan más elképzelése van a boldogságról a világnak, a Nélküled élő embernek. Nem azt mondja, és nem azt vallja, hogy boldog az az ember, aki a Te törvényeidben jár, parancsoltod szerint él, aki Veled van élő kapcsolatban és közösségben, hanem ezt a boldogságot a világban, a testiekben, anyagiakban keresi. Ezért kérünk Tőled először bocsánatot, esdeklünk Előtted, és megvalljuk Neked, Urunk, hogy sokszor elfelejtjük, hogy az igazi boldogság abban van, hogy Te vagy a mi Istenünk; Te vezetsz minket mindhalálig; Te adod elénk és mutatod meg az élet ösvényét, amin nemcsak elindulhatunk, hanem amin járhatunk, és amelyen egykor boldog célba érkezhetünk.

Kérünk, könyörülj meg rajtunk ezen a mostani alkalmon is, amikor szól közöttünk a drága ige. Mutasd fel nekünk, hogy ki vagy Te, és mutasd fel nekünk, hogy mivé akarsz lenni nekünk! Valóban igaz legyen ránk is: „Én vagyok az Úr, a ti Istenetek!” Engedd, hogy a Szentlélek választ munkáljon a mi szívünkben erre, és mi is valljuk meg: igen, én Uram vagy Te! Mi is hadd valljuk boldogan, hogy Hozzád tartozó nép vagyunk, a Te aka-

ratodat keressük, a Te megszentelő kegyelmedben bízunk, és Te végzed azt a munkát, amit elkezdettél a mi életünkben.

Hálásak vagyunk azért, hogy az elmúlt napokban is megtartottál bennünket. Magasztalunk Téged, hogy újból dicsérhetünk a gyülekezet közösségében. Kérünk, hogy végy körül most bennünket, szenteld meg a mi szívünket. Szakíts el minden hiábavaló gondolattól, érzéstől, amellyel ide jöttünk, és egy vágyat hagyj nekünk, hogy hadd tudjuk érteni és követni a Te szent igazságodat.

Ámen.

Igehirdetés

Testvéreim, hallgassuk meg Isten igéjét az előbb felolvasott Mózes 3. könyve 22. fejezetének igéi mellé, a János apostol 1. levele 5. fejezetének a 3. versét: *„Mert az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az ő parancsolatait; az ő parancsolatai pedig nem nehezek.”*

A Bibliaolvasó kalauz szerint olvassuk a Mózes 3. könyvét, és már negyedik alkalommal hallhatunk tanítást, üzenetet innen, a Törvény könyvéből. Ma azonban engedjétek meg, hogy egy csodálatos újszövetségi ígét mellé tegyünk! A 22. fejezetben egy egység lezáródik és kezdődik majd egy új. Ez azzal záródik le, azt jelenti ki Isten az Ő népének, hogy az Ő parancsolatait tartsuk meg. Nagyon érdekes, hogy mindhárom záró versben ott van egy hivatkozás: „Én vagyok az Úr” – azért, mert ezt nem tudja, vagy leginkább ezt felejt el az ember, amikor Isten parancsol valamit, hogy Ő ezt jogosan teheti és jogosan teszi, mert Ő az Úr.

Olyan jó volt, amikor eszembe jutott ez az ige az 1. János levél 5. fejezetéből. A parancsolatokkal kapcsolatban azt olvassuk, hogy „az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az ő parancsolatait; az ő parancsolatai pedig nem nehezek.” Érdekes ez a kifejezés, hogy az „ő parancsolatai... nem nehezek”, mert a legtöbb ember úgy gondolkodik Magyarországon és az egész világon, hogy ez nem érdekes vagy ez engem nem érdekel. Érdekel az, hogy mik az ország törvényei, érdekel, hogy mik egy hatóság rendelkezései – például, hogyan kell adózni, azzal jó tisztában lenni –, de hogy Isten, a mi teremtető, megtartó és Jézus Krisztust hozzánk küldő Isten, is elrendelt valamit, az a legtöbb embert nem érdekli, és e nélkül él. Ezért van bűnben, és így elveszett állapotban is marad, mert az Isten törvénye nem érdekli: mit mond Isten, mit jelent ki és mit rendel el.

Aztán vannak olyanok is, – egy lány fogalmazta meg egyszer –, hogy jók ezek a törvények, csak túl nehezek! Egyszer egy lelkipásztor testvérünk tartott előadást egy világi gimnáziumban, ahol azt kérték, hogy a Tízparancsolatról beszéljen. Ő megtartja a maga mondanivalóját, utána beszélgetés van, lehet kérdezni, és az egyik lány megkérdezi: lelkész úr, nem gon-

dolt még az egyház arra, hogy könnyíteni kellene ezeken a parancsolatokon? Azt mondja a lelkipásztor: de, kedves, az egyház már nagyon sokszor gondolt rá, csak az a helyzet, hogy még Isten nem gondolt rá!

Isten miért nem gondolhatott erre? Azért, mert, ahogy a Heidelbergi Kátében megvalljuk, Ő az embert olyannak teremtette, hogy teljesíthette volna a parancsolatokat. Amikor Isten megteremtette az embert igazságban és szentségben, nem volt probléma, hogy az Ő akaratát teljesítse, az Ő parancsai szerint járjon. Az Édenkertben Isten parancsokat adott: műveld, őrizd, szaporodjatok és sokasodjatok! Egy fának a gyümölcséből ne egyetek! – mert Istennek joga van: „Én vagyok az Úr.” Ezt ne felejtsük el! Ha a bűnbe esett ember számára Isten ezen úgymond könnyítene, akkor az azt jelentené, hogy Isten lejjebb teszi a mércét: ezt most már nem tudod a bűn miatt teljesíteni. Ez lehetetlen! A bűnös természeted akadályoz meg ebben; akkor lejjebb tesszük a mércét, és majd hozzád igazítjuk a törvényt! Ezzel az fejeződne ki, hogy Isten túl magasra tette a mércét, de tudjuk, hogy Ő magát meg nem tagadhatja.

Isten nem úgy könyörült az emberen, hogy lejjebb tette a mércét, hanem úgy könyörült, hogy elhatározta, Jézus Krisztus által lehetőséget ad neki, hogy teljesítse az Ő akaratát. Tehát nem a mércét teszi lejjebb, hanem az embert emeli fel. Érzitek azt, hogy mennyire másképpen hangzik a Mózes 3. könyve, mint az 1. János levél? A Mózes 3. könyvének igazsága igaz: tartsd meg a törvényt; ezt Isten elrendelte. A törvény nem tudása nem mentesít a törvény következményeitől. Ha valaki nem ismeri az Isten törvényét, az nem fogja felmenteni az ítélet napján, hogy ő ezt nem ismerte, ő erről semmit nem tudott. A Mózes 3. könyvében olyan szépen benne van az, hogy Isten hogy viszonyul az emberhez: „Én vagyok az Úr. Én vagyok a ti megszentelőtök. Én vagyok, aki kihoztalak titeket Egyiptomból, a szolgálat házából.”

Miért érdekes számunkra, hogyha mellé tesszük az 1. János levél 5:3-at? Azért, mert ott arról beszél János, hogy hogyan kell az embernek viszonyulnia Istenhez. De mindig az az első, hogy Isten hogy viszonyul hozzánk. Mindig az az első, hogy kegyelemből van a szabadítás. Mindig arra hivatkozik Isten, hogy mit tett, és mit tesz Ő. Aki ezt megérti – mert János apostol megértette, és aki előtt ez felragyog, az tudja, hogy hogyan kell neki viszonyulnia Istenhez. János erre tanította az akkori hívőket, és az ige erre tanít ma bennünket, hogy nekem hogyan kell viszonyulnom Istenhez. Mi sokat szoktunk szólni az Isten szeretetéről irántunk, de János apostol arról is beszélt, hogy te hogyan szereted Istent.

Egyszer bementem a kórházba meglátogatni egy bácsit, akinek a gyermekeit tanítottuk hittanórán, és azt mondta nekem, mikor elbúcsúztunk és szóba kerültek az unokái: aztán jól tessék őket megtanítani a Tízparan-

csolatra! Nem akartam neki azt mondani, hogy mi nem a Tízparancsolatot szeretnénk megtanítani, mert addig, míg valaki nem azzal a természettel rendelkezik, mint János, amíg valaki ezt nem látja át, addig neki nem a Tízparancsolatot kell megtanulni. Mikor megkérdezik Jézustól, hogy melyik a nagy parancsolat; mit tartsunk meg legfőképpen; melyik a legelső; akkor mit hallunk? Azt mondja Jézus: „szeresd az Urat...”, mert Isten szeretete nélkül hiába beszélünk parancsról, arról, hogy Isten parancsol valamit. Amíg én nem értem meg, hogy Isten mit tett értem, addig nem értem a parancsait sem.

A parancsot senki nem szereti. Ezt az ember mindig le akarja magáról rázni. Van egy külföldi teológus, aki – és ez nagyon szép nekem –, úgy fordítja a Tízparancsolatot, hogy a „Tíz szabadság”. Ebben van egy nagy igazság, azért, mert, aki úgy gondolkodik, mint János, hogy az az Isten szeretete, hogy az ő parancsolatait megtartjuk –, az nem úgy fog gondolkodni, hogy Isten mit parancsol nekem, hanem azt mondja: szabad vagyok arra, hogy az Isten akarata szerint éljek. Mert amikor Isten parancsol valamit, akkor mindig bennünket tart szem előtt. Aki ezt megérti, azt tudja mondani, hogy nem nehezek, mert ezek a parancsolatok értem vannak.

Ismeritek azt az ígét, hogy „én, az Úr... féltőn szerető Isten vagyok”, amit nagyon sokan így magyaráznak: féltékeny Isten vagyok, és nem engedem, hogy bálványokat imádjatok. Elsősorban nem erről van szó, hanem arról, hogy Isten félt bennünket. Ő azért mond valamit, mert félt bennünket. Fiataloknak vagy gyerekeknek szoktuk mondani a példát a két tiltó tábláról, amikor ki van írva a parkban, hogy „Fűre lépni tilos!” Itt azt jelenti: valaki nem engedi, hogy rálépjünk, mert félti a fűvet. Ismeritek azt a táblát is, amikor egy veszélyes folyószakasznál ki van írva: „Fürödni tilos!” Itt, aki kiírta, nem a folyót félti, hanem azt akarja megóvni, aki be-menne. Ugye milyen nagy különbség van a két parancsolat, a két tiltás között?

Amikor Isten parancsol valamit, akkor bennünket félt, hogy azt, amit Ő munkál az életünkben, azt semmilyen más úton ne szerezzük meg, és ne hagyjuk ki Őt az életünkben. Azért adta Isten ezt a parancsot – egy fának a gyümölcséből ne egyetek –, mert így akarta megmutatni: szeretsz-e Engem annyira, hogy megtartod az Én parancsaimat? Ha valakit nagyon szeretünk, akárcsak a családban, és az kér valamit vagy annak kedvében akarunk járni, akkor az a parancs nem nehéz. Ezért tudja mondani János apostol az akkori embereknek, és mondja Isten ígéje nekünk is: az ő parancsolatai nem nehezek. Jézus Krisztus erről így tett bizonyosságot egyszer: az én terhem könnyű, és az én igám gyönyörűsége. Mit látsz? Jézus terhét, Jézus igáját vagy pedig azt, hogy ez könnyű és gyönyörűsége? Ez nem nehéz!

Hadd mondjam el, hogy az elmúlt gyermekhéten, a gyerekeknek az Isten országáról beszéltünk. Minden alkalommal megnéztünk egy példázatot, hogy milyen az Isten országa. Hasonló az Isten országa... és mihez hasonló? Megnéztük, hogy Isten országának milyen törvényei, törvényszerűségei vannak, de mivel nem lehetett kiemelni az összes példázatot, az utolsó nap hoztam nekik egy példát. Mondtam: képzeljétek el, hogy ennek az országnak az Ura olyan törvényt, olyan parancsot adott az ő népének, hogy minden héten találkozni akar velük, nagygyűlést akar tartani ez ország polgárainak! Minden héten van egy nagygyűlés. Kérdeztem: mit gondoltok, hogy mikor van ez a nagygyűlés? Többen mondták, hogy vasárnap. Mondom: igen, ez a vasárnapi istentisztelet. Ennek az országnak a Királya elrendelte, hogy Ő minden héten találkozni akar ennek az országnak a polgáraival, így együtt is, de mivel nem tudnak egy helyre összejönni, ezért a körülbelül egy helyen lakók egy helyre gyűljenek össze. Aztán eszembe jutott, hogy amikor katona voltam, ha a parancsnok megjelent és beszélni akart velünk, hogy aznap mit kell csinálni, – hát próbáltunk volna nem kimenni! Amikor pedig ennek az országnak az Ura rendelkezik, próbáljon meg az ember ellenállni! Próbálja meg az ember ezt nem komolyan venni! Sokan ezt csinálják; ez nem törvény, ez nem szempont, pedig ennek az országnak az Ura elrendelte, hogy Ő személyesen akar megjelenni ezen a nagygyűlésen. Ő személyesen akarja ennek az országnak a polgárait bátorítani, erősíteni, vigasztalni, tanítani, mert mi magunktól nem tudjuk! Üzenetet akar adni – és ezért vagyunk együtt vasárnap.

Az Ő parancsai pedig nem nehezek! Mikor nem nehezek? Hát akkor, hogyha szeretjük az Urat; akkor ezek a parancsok nem nehezek. Ha az ember nem parancsot lát benne, hanem lehetőséget. Ha az ember ajándékot lát benne: Isten nem tilt el tőlünk valamit, hanem Isten olyan könyörülő Édesatyja, és olyan áldott Úr, aki azért ad nekünk parancsokat, mert különben mi nem tudnánk létezni. Még mi, hívők sem tudnánk a keskeny úton menni, ha nem lennének ezek a korlátok, amelyek védenek bennünket! Nem tudom, a testvéreket jártak-e olyan lépcsőn, ahol nem volt korlát, mondjuk egy építkezésen, ahol a lépcsőt megöntik, de nincs még ott a korlát? Éppen fel lehet menni azon a lépcsőn, de nekem soha nem volt ilyenkor biztonságérzetem. Hogyha oda van eszkábálva kis fálécekből egy ideiglenes korlát, az már nyugalmat ad az embernek. Ott már nem lehet leesni. Ott már valami védelem van. Hát nem könnyebb az embernek, ha Isten megmondja? A balga ember erre nem kíváncsi, ezt ki akarja kerülni!

Tehát, nagyon vegyük komolyan, hogy az Isten parancsai olyanok, ahogy Luther a kis Kátéjában megírta, aztán a reformátorok ezt nagyon szépen tovább gondolták és tovább vitték. Luther ezt írja: amikor Isten pa-

rancsol vagy tilt valamit, akkor azzal együtt mindig el is rendel valamit. Tehát, a parancsolatoknak nem negatív kicsengése van csupán – ezt se szabad, azt se szabad –, hanem van egy olyan kicsengése is, hogy mit tegyél e helyett! Mondok egy példát: „Ne lopj!” – nemcsak az van ebben a parancsban, hogy ne vedd el a másét, hanem tegyük csak mellé az Efézus-beliekhez írt levél csodálatos ígését: „aki lopni szokott, többé ne lopjon, hanem dolgozzon, hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek!” Tehát, amikor Isten valamit megtilt, azzal nemcsak tiltani akar, hanem mindig sarkallni akar bennünket a jóra. „Dolgozzon” – és még csak nem is azért, hogy legyen mit ennie, magát fenntartsa, meg a gyermekeit tudja ruházni, taníttatni, hanem azért, hogy „legyen mit adnia a szűkölködőnek!” Ezért az Isten parancsa a hitetlen ember számára mindig ez: „Szeresd az Urat, a te Istenedet!” A második pedig hasonlatos ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”

Aki szereti az Urat, az meg fogja tapasztalni, hogy az Ő parancsai nem nehezek. Azért, mert nem nekem kell teljesíteni. Azért, mert a keresztyén élet nem teljesítményrendszer, hanem kegyelem. A keresztyén élet - lehetőség. Azért mondja, hogy „szeresd az Urat”, mert abból fakad majd, hogy az Ő akaratát megtartod. Hogyha csak meg akarnánk tartani az Ő akaratát, akkor egy értelem centrikus keresztyénségre lennénk beállva: ha valamit megcsinálok, akkor Isten engem megjutalmaz.

A „kegyelem gazdagsága” mindig azt jelenti, hogy Ő szeretett engem. A „kegyelem ereje” pedig azt jelenti, hogy én szerethetem Őt, és az Isten szeretete valamiben megnyilvánul. Ezt nem szájjal kell tenni, hogy én szeretem Istent! Hithősökre van szükség, akik azt mondják: szeretem az Urat; és ez abban nyilvánul meg, hogy megtartom az Ő parancsait, rendelkezései szerint élek. Ahogy a világ rendelkezései olvashatók a törvénykönyvben, a végrehajtási utasításokban – hogy hogyan kell azt érteni –, az Isten parancsai meg a Szentírásban vannak leírva. Innen tudhatom meg, hogy mit akar Isten. A Szentlélek élővé teszi bennem és késszé tesz minden jóra, ahogy a Zsidókhoz írt levél végén olvassuk: „akaratának cselekvésére... hogy azt cselekedjétek, ami kedves ő előtté.”

Miért nem nehezek a parancsai? Azért, mert nemcsak szeretem ezt az Urat, hanem tetszése szerint akarok élni, a kedvében akarok járni. Azért, mert dicséretére vágyom. Arra, hogy egyszer majd az mondja nekem: „Jól vagyon jó és hű szolgám... menj be a te uradnak örömébe”; és akkor megtapasztaljuk, hogy a parancsai nem nehezek.

Végül azért, mert nem magamból vagy magamtól kell kiizzadnom, hogy teljesítsem, hanem az én áldott Urammal, Jézus Krisztussal élve, aki betöltötte a törvényt, aki meg tudja cselekedni, akit egyetlen pontjában sem lehetett elmarasztalni, egyetlen gondolatában sem a törvénynek, én

Belé kapaszkodok. Én ezt a mércét csak Vele tudom teljesíteni. Sőt, én nem is tudnám, de Ő nekem ajándékozza az Ő teljesítményét – ha lehet így mondani –, és azt mondja az Atyának: Atyám, ne tulajdonítsd nekik a bűnt, hogy ők ellenállnak a parancsnak, hanem tulajdonítsd be nekik igazságot, szentségemet, drága véremnek erejét!

Az Ő parancsai nem nehezek! Hogy gondolkozol, testvér, az Isten parancsairól? Kérem, hogy gondoljuk végig: hogyan gondolkozunk az Isten parancsairól? Egyáltalán nem érdekel, vagy könnyíteni akarok rajta? Vagy mint a farizeusok és az írástudók: foggal-körömmel meg kell tartani, legalábbis látszatra, de Jézus soha nem erről beszélt, hanem mindig a szív belső rezdüléséről. Így is mondhatjuk: a törvény szelleme, a törvény mondanivalója, üzenete, és nekünk megvan az a csodánk, hogy mivel Jézus Krisztus megszabadított bennünket, ebben a szabadságban járhatunk és gyönyörködhetünk.

Hogy mondja a zsoltáros több helyen? Gyönyörködöm ebben a törvényben... és boldog az az ember – énekeltük –, aki az Isten törvénye szerint él. Azért, mert miközben megtartja a törvényt, a közben veszi észre, hogy Ő tartott meg engem, és Ő adott nekem minden készséget és minden indulatot.

Adja az Úr, hogy így legyen nekünk könnyű az Isten törvénye és szava, mert szeretjük Őt, mindennél jobban!

Imádkozzunk!

Hadd köszönjük meg Neked, Urunk, hogy a hit drága kincse örök és fő javunk. Kérünk, segíts bennünket abban, hogy hitünk álljon is rendületlen. Kérünk Téged, hogy fogadd hálánkat azért, amiért nem hagytál bennünket szó nélkül, ige nélkül, parancsok, törvények nélkül, hiszen látod a mi sötétségünket, hiábavaló gondolkodásunkat, emberi mivoltunkat. Köszönjük, hogy ezzel is könyörültél rajtunk, és megírtad azokat a szabályokat és rendelkezéseket, amelyek szabaddá tesznek, vagy a szabadságban megőriznek bennünket, hogy ne csak elinduljunk a keskeny úton, hanem meg is érkezzünk; hogy ne csak megváltott gyermekeid legyünk, hanem megszentelt életet is tudjunk élni, és a megszentelődés útján annyira tudjunk haladni, amennyire csak lehetséges.

Köszönjük Neked ezt a drága ígét. Írd be a szívünkbe: az az Isten szeretete, hogy a parancsolatait megtartjuk. Kérünk, hogy bocsáss meg nekünk, amiért tudatlanságunk ideje alatt olyan sok parancsolatot áthágtuk vagy ellene álltunk, nem vettük komolyan, vagy nem vettük figyelembe! Köszönjük, hogy Te vagy az, aki előre elkészítettél minden jót, hogy azokban járjunk. Taníts bennünket akaratodat teljesítenünk; és engedd, hogy úgy tegyünk, hogy ez nem nehéz, azért, mert mindent a Te dicsőségedre akarunk

tenni, hogy a Te neved tündököljön és ragyogjon, nemcsak a környezetünkben, hanem ezen az egész világon. Áldunk és dicsőítünk Téged!

Kérünk Téged, hogy vigasztald gyászolóinkat, áldd meg betegeinket! Kérünk azokért, akik szabadságon vannak és pihennek, hogy adj nekik áldott testi, lelki felüdülést. Áldd és őrizd meg gyülekezetünket! Köszönjük a mögöttünk levő csendesheteket, amelyeket akár itt, akár Neszmélyen vagy Piliscsabán tartottunk. Köszönjük, hogy most is indulhatott hét, és készülhetünk hetekre, ahol ígéret tanulmányozhatjuk.

Kérünk, hogy pihentess meg bennünket, Urunk, és adj áldást nekünk Jézus Krisztusért! A mi drága Megváltónkért és Urunkért kérünk.

Ámen.

467. ének

Reinagle A. R., 1799–1877.

Mily jó, ha bűn- től már sza- bad, Az
Úr szol- gá- ja vagy: A bűn szol- gá- ja
gyá- va rab, A Krisz- tu- sé sza- bad.

2. A bűn sötétben tévelyeg És bajba dönt vakon;
De Krisztus kézen fog s vezet Világos úton.

3. A bűnben kín van s gyűlölet, Mi mást, más
minket öl; Öröm köt egybe s szeretet Az Úr szívé-
ből.

4. Már szolgád lettem, Jézusom, Ki értem áldozál;
Más uram nincsen, jól tudom, Mert bűnből kihozál.

5. Légy áldott, Krisztusom, te nagy! Hadd adjam
át szívem: Vedd szívesen, hogy hol te vagy, E szív is
ott legyen.

Hiller Fülöp Frigyes, 1699–1769.